

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

แผนงานวิจัยเรื่อง กลยุทธ์สร้างความยั่งยืนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในความร่วมมือของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: กรณีศึกษาตามแนวพื้นที่ชายฝั่งตอนใต้จากประเทศไทย ไปราชอาณาจักรกัมพูชาและสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method) โดยโครงการวิจัยย่อยที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และโครงการวิจัยย่อยที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) และหรือสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Focus Group) โดยมีรายละเอียดของวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โครงการวิจัยย่อยที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ

(1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวเอเชีย (ไทย กัมพูชา เวียดนาม) และชาวตะวันตกที่สนใจหรือท่องเที่ยวตามแนวพื้นที่ชายฝั่งตอนใต้จากประเทศไทยไปกัมพูชา และเวียดนาม

(2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวเอเชีย (ไทย กัมพูชา เวียดนาม) และชาวตะวันตกที่สนใจหรือท่องเที่ยวตามแนวพื้นที่ชายฝั่งตอนใต้จากประเทศไทยไปกัมพูชา และเวียดนาม โดยใช้สูตรคำนวณกรณีไม่ทราบจำนวนประชากรได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 400 คน

(3) วิธีการสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability sampling) ตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เมืองต่างๆ ที่อยู่ในเส้นทางท่องเที่ยวตามแนวพื้นที่ชายฝั่งตอนใต้จากประเทศไทยไปกัมพูชา และเวียดนาม

ประเทศไทยเจาะจงไปที่จังหวัดตราด ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นหรือสิ้นสุดของเส้นทางท่องเที่ยวตามแนวพื้นที่ชายฝั่งตอนใต้จากประเทศไทยไปกัมพูชา และเวียดนาม

ราชอาณาจักรกัมพูชา เจาะจงไปที่เมืองเกาะกง (ตะโต สะแอมเบิล) เมืองกำพต เมืองแก็บ สีนุวิลล์ พนมเปญ

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เจาะจงไปที่เมืองฮาเตียน เกาะฟูก๊อค รัชชา คาเมา โฮจิมินห์

ขั้นที่ 2 วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) โดยกำหนดโควตานักท่องเที่ยวชาวเอเชีย (ไทย กัมพูชา เวียดนาม) และชาวตะวันตกที่สนใจหรือท่องเที่ยวตามแนวพื้นที่ชายฝั่งตอนใต้จากประเทศไทยไปกัมพูชา และเวียดนาม กลุ่มละ 200 คน รวมเป็น 400 คน

ขั้นที่ 3 วิธีการสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก (Convenience sampling) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวเอเชีย (ไทย กัมพูชา เวียดนาม) และชาวตะวันตกที่สนใจหรือท่องเที่ยว

ตามแนวพื้นที่ชายฝั่งตอนใต้จากประเทศไทยไปกัมพูชา และเวียดนาม ตามจำนวนและสถานที่ที่กำหนดไว้ในชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2

โครงการวิจัยย่อยที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

(1) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการท่องเที่ยวจากทั้ง 3 ประเทศ (ประเทศไทย กัมพูชา และเวียดนาม) ประกอบด้วย 5 กลุ่มได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน ในท้องถิ่น นักท่องเที่ยวชาวไทย และนักท่องเที่ยวชาวตะวันตก รวมจำนวนทั้งสิ้น 50 คน โดยแบ่งเป็น

ประเทศไทย 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน รวมจำนวน 30 คน

ประเทศกัมพูชา 5 กลุ่ม กลุ่มละ 2 คน รวมจำนวน 10 คน

ประเทศเวียดนาม 5 กลุ่ม กลุ่มละ 2 คน รวมจำนวน 10 คน

(2) วิธีการสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability sampling) ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มตัวอย่างภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชนในท้องถิ่น ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง 2 วิธี คือ วิธีที่ 1 วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยพิจารณาถึงคุณสมบัติที่เหมาะสมที่จะให้ข้อมูลในการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้

วิธีที่ 2 วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบก้อนหิมะ (Snowball sampling) โดยให้ผู้ตอบแนะนำ บอกต่อบุคคลที่เหมาะสมต่อการสัมภาษณ์

กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวเอเชีย (ไทย กัมพูชา เวียดนาม) และนักท่องเที่ยวชาวตะวันตก ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก (Convenience sampling)

2. แผนการบริหารแผนงานวิจัย

โครงการวิจัยย่อยที่ศึกษาทั้ง 2 โครงการมีแผนการบริหารงานวิจัย ดังนี้

(1) สัมภาษณ์ผู้ประกอบการ หน่วยงานราชการและชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวตามแนวพื้นที่ชายฝั่งตอนใต้ จากประเทศไทย ไปราชอาณาจักรกัมพูชา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

(2) สัมภาษณ์นักท่องเที่ยวในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวชาวตะวันตกตามแนวพื้นที่ชายฝั่งตอนใต้ จากประเทศไทย ไปราชอาณาจักรกัมพูชา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

(3) กำหนดแนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (ฉบับร่าง) โดยใช้แบบสอบถามกับนักท่องเที่ยว โดยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในข้อ 1 และ 2 มาสร้างเครื่องมือ

(4) กำหนดแนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ตามแนวพื้นที่ชายฝั่งตอนใต้ จากประเทศไทย ไปราชอาณาจักรกัมพูชา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

(5) บูรณาการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน ตามแนวพื้นที่ชายฝั่งตอนใต้ จากประเทศไทย ไปราชอาณาจักรกัมพูชา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

(6) ได้กลยุทธ์สร้างความยั่งยืนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในความร่วมมือของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตามแนวพื้นที่ชายฝั่งตอนใต้ จากประเทศไทย ไปราชอาณาจักรกัมพูชา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

(7) รายงานผลการดำเนินงานโครงการวิจัยต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แผนงานวิจัยนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ประเภท คือ

3.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ได้พัฒนาขึ้นเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณสำหรับโครงการวิจัยย่อยที่ 1

3.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview form) ที่ได้พัฒนาขึ้นเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพสำหรับโครงการวิจัยย่อยที่ 2

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

โครงการวิจัยย่อยที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ

คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวเอเชีย (ไทย กัมพูชา เวียดนาม) และชาวตะวันตกที่สนใจหรือท่องเที่ยวตามแนวพื้นที่ชายฝั่งตอนใต้จากไทยไปกัมพูชา และเวียดนาม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่จังหวัดตราด และนักท่องเที่ยวชาวตะวันตกที่จังหวัดตราด กัมพูชา และเวียดนาม

โครงการวิจัยย่อยที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการท่องเที่ยวจากทั้ง 3 ประเทศ (ประเทศไทย กัมพูชา และเวียดนาม) ประกอบด้วย ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชนในท้องถิ่น นักท่องเที่ยวชาวไทย และนักท่องเที่ยวชาวตะวันตก

แผนงานวิจัยหลัก

ในแผนงานวิจัยนี้จะเก็บรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินงานของโครงการวิจัยย่อยที่ 1 และ 2 แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์อีกครั้งหนึ่ง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

โครงการวิจัยย่อยที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple regression) และสถิติการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor analysis)

โครงการวิจัยย่อยที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

แผนงานวิจัย

นำข้อมูลจากการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน จากโครงการวิจัยย่อย
ที่ 1 และข้อมูลจากการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา จากโครงการย่อยที่ 2 มาบูรณาการ
เพื่อกำหนดเป็นกลยุทธ์สร้างความยั่งยืนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในความร่วมมือของกลุ่ม
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตามแนวพื้นที่ชายฝั่งตอนใต้ จากประเทศไทย ไปราชอาณาจักรกัมพูชา
และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม